Anropet i livets katedral

Kapitlet *Sökare och pilgrimer* anslår temat från Vägen hem och visar att bibelns första kringströvande pilgrimer – patriarkerna - var *privatreligiösa*. Även kapitlet *Vart tog musiken vägen?* knyter an till sökarboken och skildrar hur skadegörelsen drabbar min hembygd i Österbotten, Roslagen och hela kontinenten sommaren 2018. Då uppmätte man 45-50C och både Europa och Kalifornien stod i lågor. Avsnittet är en dialog med klimatforskaren *Johan Rockström*, aktivisten *Greta Thunberg* och kulturprofilen *Björn Wimans* bok ”Sent på jorden”.

När jag skrev min första bok Shalom Jord hade jag ännu inte en susning om AA:s tolv steg. I *Sången om livet* är tolvstegsprogrammets insikter helt avgörande. I kapitlet *Konsumismen, fossilberoendet och jordens framtid* skildras hur vår tids berusning, förnekelse och verklighetsflykt kan besegla planetens öde, men också hur tolvstegsfolket visar vägen till hoppets port. Även pilgrimsrörelsens sju nycklar kan hjälpa oss med ”avgiftningen” och att inordna oss i skapelsens lagar och rytm.

Exodus – gudsuppenbarelse vid smärtpunkten

I århundraden hade människor slitit med faraonernas och imperiets stolta monument. Cheops-pyramiden är 4.500 år gammal och ett av världens underverk. Även Israels barn tvångsutskrevs och placerades i stenbrott, tegelbruk och transportkedjor under Österlandets brännande sol. Familjer slets sönder och många gick under.

Det är mitt i denna utsatthet, vanmakt och hopplöshet som den gudsuppenbarelse äger rum som än idag är grundvalen för Israels tro. Varje påsk samlas gamla och unga till en måltid då de lever sig in i den dramatiska natten då deras folk med hast fick lämna *träldomshuset* i Egypten. Även Jesus såg sin befrielserörelse i samma ljus. Därför avslutade han sin gärning med en påskmåltid bara timmar före sin död.

Exodus-berättelsen har attraherat förtryckta människor i alla tider. De svarta slavarnas gripande spirituals anspelar ofta på exodustemat och bar dem genom svåra tider på Söderns brännheta bomullsfält. I sitt gripande tal kvällen före sin död påminner King om hur han fått följa sitt folk genom ”öknen” – men han visste inte om det skulle förunnas honom att följa dem ända in i löftets land. Följande morgon stupade han av ett dödande skott i ett mäktigt imperium.

Exodusfolket är större än vi tror

När jag höll mina föredrag om andlighet på behandlingshemmet Noor hade jag en annorlunda publik framför mig. Många patienter hade en gång upplevt hur livet log och vinet förhöjde stämningen i glada vänners lag. Nu hade de hamnat i värsta förnedring och slaveri. ”Farao” alkoholen hade tagit dem i ett järngrepp, en skoningslös slavdrivare som slog ut alla deras värderingar och drömmar. Därför lyste sorgen, skulden, skammen och hopplösheten ur deras pupiller. De tillhörde folket som lider i tysthet bakom nerdragna rullgardiner.

Föredraget började med första steget: Acceptera att *du är maktlös,* att du mött din överman! Följande två steg handlar om *Kraften* som både vill och kan öppna porten till befrielse. Vi fick bevittna mirakler på Noor. Plötsligt inser jag att här – långt utanför kyrkväggarna – står jag åter öga mot öga med Exodusguden som befriar!

Guds stormfåglar lyfter i motvind

Profetrösterna före exilen aviserade krig och fångenskap när ännu ingen annan såg någon fara på taket. Ekonomin och gudstjänstlivet blomstrade i både Norra och Södra Riket – men historien gav dem snart rätt. Profeterna ute i fångenskapen fick ett minst lika halsbrytande uppdrag. De kallades att förkunna framtidstro och ett nytt exodus för ett folk som resignerat och sjunkit ner i en djup sorg. Deras dröm om att få återse sin älskade fädernejord hade slocknat.

Det är då Gud kallar fram sina stormfåglar, profeterna, och ber dem veckla ut vingarna i sin fulla bredd. De ska förkunna *ett nytt exodus* för folket med de slocknade pupiller. *Hesekiel* vid floden Kevar i Babylonien är först på plan. Var den andra stormfågeln häckade vet vi inte, men det är ett hisnande scenario han målar för sina trötta åhörare:

- Trösta, trösta mitt folk, säger er Gud. Ge nytt mod åt Jerusalem, kungör att hennes träldom är över … säg till Judas städer: Er Gud kommer … Som en herde vallar han sin hjord. Han tar upp lammen i sin famn och bär dem i sina armar, han driver tackorna varligt.

Jesu befrielserörelse och vår tids ”Apostlagärningar”

Det är ingen mening att ge sig på att beskriva Jesusrörelsen på det utrymme som står till förfogande här. Vi hänvisar till *Sången om livet* (sid 135-182).

Jag är på Nobelmuseet och den stora utställningen om Martin Luther King och medborgarrättsrörelsen femtio år efter skotten i Memphis. Redan i entréhallen blir jag ödmjuk när jag ser fredspristagarna på väggarna. Hur hade vår värld sett ut idag utan *Gandhi, Söderblom, Schweitzer, Mandela, Tutu, King, Malala* och alla de övriga? Här känns det som om jag plötsligt hamnat in i en helt annan andlig klimatzon mitt i ett sekulariserat Stockholm. Över 95 procent av dessa banbrytare för mänsklig värdighet tror nämligen på Gud.

Hur kommer det sig att de flesta, inte minst unga, blir så berörda när de lyssnar till Kings tal *I have A Dream* inför 250.000 vid Lincolnmonumentet? Bilden projiceras på en hel väg. Jag inser att när King talar med en profets glöd, då lyssnar Stockholm fortfarande! Det är då jag får idén att skildra flera fredspristagare insprängda i skildringen av den ursprungliga Jesusrörelsen – *de är vår tids Apostlagärningar*!

Dessa fredspristagare har skarpa hjärnor, brinnande hjärtan och några av dem ett oerhört mod att följa i Jesu fotspår – även med risk för sina egna liv. Så här beskriver *Albert Schweitzer* med sina tre doktorsgrader varför han investerade sitt liv bland spetälskesjuka i djupet av Afrika:

- Han kommer till oss som en okänd, utan namn, från en annan tid, vid kanten av sjön … Nu talar Han till oss med samma ord: ”Följ mig” och utmanar oss att fullborda det uppdrag han måste förverkliga i vår tid … för dem som väljer att lyda Honom, vare sig de tillhör de kloka eller de enfaldiga, kommer Han att uppenbara sig själv, i det slit, konflikter och lidande de kommer att gå igenom i Hans närhet. Och genom ett obeskrivligt mysterium kommer de genom sin erfarenhet att förstå Vem Han är.